

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plačati in tožiti se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 21. februarja 1938

Cena posamezni številki din 1'50

Roman Golob, podpreds. Združenja trgovcev v Ljubljani:

Socialni program

Gospodarska moč vsake edinice, v kateri so ljudje združeni je v tem, da je pretežni del združenih gospodarsko vsaj tako dobro fundiranih, da ni treba s skrbjo gledati naprej na tisti čas, ko se njihova delavnost zmanjša ali jih zadene kaj hujšega.

Država je močna, če je preskrbljena za primerno eksistenco vsakemu, pa tudi najskromnejšemu državljanu. Prav tako je organizacija veljavna in jaka, kadar je zgrajena na zadovoljstvu vseh ali vsaj večine članov. Ni torej taka družba le v prid posameznim jačim — ne, ta naj bo zatočišče vseh, ki pripadajo istemu stanu. Vsi naj svojo organizacijo izrabljajo, pa tudi vzdržujejo naj jo vsi.

Bolj kot kdaj poprej, se je v zadnjem času začela kazati potreba po takem naziranju tudi v naših vrstah. Mar nimamo vsak dan znova dokazov, da se nobeden od nadrejenih in odgovornih činitelev ne poteguje za zagotovitev dostojnega življenja nam in našim rodbinom? Ne govorimo o onih maloštevilnih, ki jim je njihova osebnost sposobnost priborila boljše življenjske pozicije. Teh je malo! Več, veliko več pa je onih, ki jim življenje prinaša od dne do dne nove, težke, včasih nepremostljive težave. Marsikoga iz teh vrst zadene nesreča.

Primerjajmo se s drugimi stanov. Vzporedimo se s svojimi namočenci. Kdo od nas ima pravico do bolniškega zavarovanja, kje je naše starostno zavarovanje, kam se zatečemo, ko ni več zaslužka? Miloščine so človeka nedostojni. In s kako grozobno v dušni jih sprejema človek, ki je preje s svojim zaslužkom lepo kril svoje življenjske potrebe!

Krivično je tudi, da trgovca, ko postane nesposoben služiti si denar, država ne prizna za svojega varovanca, čeprav ji je za časa svoje delavnosti dajal prispevke v obliki davkov.

Pri vsaki borbi za naše pravice čutimo, kako malo vpliva imamo mi sami pri odločevanju o svoji lastni usodi. Ko gre za delovni čas v trgovskih obratih, se uslišijo navadno le želje onih, ki imajo tudi vse socialno in bolniško zavarovanje. Kadar pa se bori mali podeželski trgovec, da bi smel imeti ob nedeljah vsaj nekaj uric več odprto, ker ob delavnikih ne krije niti režije, so njegove zahteve manj važne, in se mu očita reakcionarstvo.

Če se naš mali trgovec s sadjem hoče obvarovati škode od pokvarjenega blaga in želi prodajati tudi v nedeljo, se mu to ne dovoli. Na drugi strani pa je ta stan, ki se mu z dneva v dan ščipljejo pravice, brez vsake socialne zaslombe. Nič ne sme trditi, da trgovcu ni potrebna socialna zaščita. Žal so vedno bolj redke vrste onih naših tovarišev, ki si jim ni treba delati skrbi za večer življenja in ki imajo tako utrjen položaj, da prenesejo gospodarske krize ali pa tudi osebnosti ali rodbinske nesreče. Večina pa je brez jake osnove in težko ali sploh ne preboli hujših udarcev usode.

Kjer ni druge pomoči, je samopomoč in samoozbramba prvo in skoraj tudi edino sredstvo, da se vsaj malo ublažijo težave.

Organizacije, ki jih trgovstvo ima in jih itak mora vzdrževati, naj se porabijo za doseg vseh onega, po čemer kriči vsak dan glasneje potreba našega stanu.

Ni to slabost in malodušnost, če sem vse to ugotovil. Parnik, ki gre na morje, ima rešilne čolne in pasove. Pa jih nima zato, ker so njegovi lastniki in graditelji prepričani, da se bo potopil, ima to le za slučaj — pa tedaj bi se šele videla važnost teh priprav.

Tudi mi glejmo trezno na dejstva, ki jim nihče ne sme odrekati važnosti. Pripravimo si v svoji

samoobrambi tudi za slučaje, ki bodo v bodoče mogoče pogostnejši, kot so bili — potrebne naprave, da se ne bomo šele ob nesreči zavedli, da smo pozabili na zavarovanje.

Nesrečni slučaj človeka rad večkrat preseneti. Koliko bolje je, da se imamo kam zateči in nam ni treba obupavati.

Socialni čut je danes bolj razvit in misel za socialne potrebe stanov narašča. Prav je in lepo — saj je bilo tega preje vedno premalo. Tovarištvo, ki pobija v človeku egoizem, naj raste. Stanov-

ska zavednost pa nam nalaga še posebej dolžnost, misliti pri vsem v prvi vrsti na svoj stan.

Misel zgraditi zavetišče za oemogle trgovce v Ljubljani ni nova. Saj smo v stanovskem tisku vsako leto o tem čitali. Ne dajmo pa, da bi ta misel ne rodila konkretnih uspehov. Delo je toliko lažje, kolikor je več dobre volje.

Prepričan sem, da ni več daleč čas, ko bomo začeli govoriti o obliki in zasnovah zavetišča, ki naj bo zgrajeno na trdni želji in volji večine ljubljanskih trgovcev

Nekatere ugotovitve banskega sveta

Niti dnevnikom ni mogoče, da bi obširno poročali o zasedanju banskega sveta, še manj je mogoče to nam. Zato se moramo omejiti na to, da iz cele vrste ugotovitev in poročil, ki so bila podana za časa zasedanja, navedemo vsaj nekatere.

Predvsem je bila rdeča nit vseh izvajanj, da država ne stori svoje dolžnosti do banovine. Svojega dolga ne plačuje, cest ne gradi in ne popravlja v zadostni meri, ne daje banovini tega, kar bi morala, ne skrbi v zadostni meri za železniški promet niti tam, kjer ima ona ves dobiček, stori premalo za ljudsko zdravje in ljudsko prosveto itd., itd. Posledica vsega tega je, kakor je dejal dr. Vidic, da drugod napravijo v enem letu, kar mi brkljamo leta in leta. Niti tako priprosta zadeva, kakor je radijska priključna postaja v Mariboru, se ne more izvesti!

Posebno vidne pa so bile vse te konstatacije pri razpravi o našem narodnem gospodarstvu. Na eni strani: velikanska davčna obremenitev, da znaša obremenitev z drž. davki po vsej državi 441 din na glavo prebivalca, v Sloveniji pa 812 din, s samoupravnimi davčini pa 580 din, v Sloveniji pa 1056 din, kakor je ugotovil dr. Veble.

Na drugi strani pa: vse banovine prejemajo mnogo večje dotacije od države ko Slovenija.

Iz tega nerazmerja rezultira neizogibno, da je gospodarski položaj Slovenije vedno težji, zlasti še zaradi zaporednih slabih letin. Namesto 6000 vagonov žita in moke je morala Slovenija uvoziti letos 10.000 vagonov, kar znese v denarju za skoraj 200 milijonov dinarjev večji izdatek.

Ni čuda, če potem Slovenija prednjači glede konkurzov in prisilnih poravnjav, kakor je konstatairal načelnik dr. Ratej, da se je lani zvišalo število konkurzov na 42, prisilnih poravnjav pa na 54, dočim je bilo v vseh ostalih banovinah le 83 konkurzov in 124 prisilnih poravnjav.

Tako tudi ni čudno, da rastejo dolgovi banovine, ki so se l. 1937. zvišali za 21,3, l. 1938. pa za 68 (posojilo Zadrudni zvezi) milijonov din in znašajo sedaj v celoti 137.696.748 din.

Naravno se pri takšnem gospodarskem stanju tudi stalno večajo banovinski davki. Tako smo dobili letos zvišanje šolske doklade od 26 na 35%, dobili nov davek na jedilno olje in takso za prevoz z motornimi vozili.

Vedno večje finančne naloge mora tako premagovati prebivalstvo Slovenije, a njegova pridobitna sposobnost ne raste. Nasprotno je v mnogih panogah padla. Zaradi prevelike davčne obremenitve se seli industrija drugam, kar je poudarila cela vrsta govornikov. Socialne dajatve so v Sloveniji največje, konkurenčna sposobnost naših podjetij tudi od tega trpi. O prosperiteti naše lesne trgovine in industrije ni govora, kakor je ugotovil dr. Golia.

In tako se vrste izjave banskih svetnikov ena za drugo, ki imajo vse isto osnovno misel, da ne pridemo naprej, ker država ne stori svoje dolžnosti do naše banovine. Zato ni druge rešitve, kakor da se uprava decentralizira oz. da se banovinom finančna samostojnost,

Stane Vidmar, predsednik Zveze trgovskih združenj:

Vsedržavni trgovski kongres leta 1938

Letošnje leto bo torej naša bela Ljubljana sprejemala tisoče trgovcev iz vse države, kajti Centralno predstavništvo zvez trgovskih združenj je določilo Ljubljano kot letošnje kongresno mesto. Naša Zveza trgovskih združenj je prevzela veliko nalogo organizacije kongresa v polni zavesti velike odgovornosti, velikega dela, pa tudi velike koristi, ki naj jo priinese ta kongres našemu gospodarstvu.

Jasno je, da pade največje breme dela in skrbi, pa tudi odgovornosti pri organizaciji kongresa na člane ljubljanskega združenja. Jasno je pa tudi, da bo imela Ljubljana tudi največ koristi od kongresa.

Kongres bo združil v Ljubljani za časa veleseljma po dosedanjih cenitvah kakih 5—6000 trgovcev iz vse Jugoslavije in najbrže tudi veliko delegacijo trgovcev iz bratske Bolgarije. Po veliki udeležbi že lahko vidimo, da bo letošnji trgovski kongres naravnost mogočna manifestacija trgovskega stanu, manifestacija, ki naj pokaže, da je doba mlačnosti in nezavednosti trgovcev minila, manifestacija torej, ki bo prepričala vse, da v bodoče ne bo mogoče več prezirati zahtev tega važnega in močnega stanu. Trgovski kongres naj da takšen poudarek vsem našim zahtevam, da ne bo mogel nihče preslišati jih, pokaže naj moč, solidarnost in odločnost stanovskih organizacij. Pomeni naj začetek nove dobe za trgovski stan.

Za nas slovenske trgovce pa, zlasti pa za ljubljanske, je organizacija kongresa velika preizkušnja. Zbrati bomo morali vse sile, pokazati skrajno požrtvovalnost, popolno složnost in dokazati bomo morali veliko smisla za organizacijo.

Kongres naj ima za nas mnogo večji pomen kakor ga imajo običajno takšne prireditve. Kot praktični ljudje moramo gledati na takšno veliko prireditev tudi z gospodarskega gledišča. Če se poda v našo Ljubljano 5—6000 trgovcev, je pač gotovo, da bo velik del, če ne večina njih, hotela zvezati to potovanje na kongres s poslovnim potovanjem, ali pa z zabavnim izletom. Zato moramo skrbeti, da bo opravljanje poslovnih zadev, t. j. nakup blaga, oddaja naročil itd. našim tovarišem do skrajnosti olajšano. Zveza je zato stopila v stik z upravo veleseljma in dogovorila z njo vse potrebno, da bo letos veleseljmu zopet tak kakor bi moral biti. Na veleseljmu ne bo več nadrobne prodaje blaga, pač

pa bo v velikem obsegu zastopana industrija. Veleseljska uprava je z veseljem sprejela iniciativo Zveze in so priprave že v polnem teku. S tem je ustrezno tudi ljubljanskemu trgovstvu, ki je zelo nerado gledalo detaljne prodaje blaga na veleseljmu. S tem pa pomagamo veleseljmu zopet na višino in ponovno dvignemo zanimanje za to važno institucijo.

Poleg tega pa bo kongresni odbor organiziral za goste obiske industrijskih centrov, posameznih tovarn in drugih podjetij.

Organizirani bodo obiski naših letoviških in zdraviliških krajev in sicer tako, da pokažemo gostom čim več naše lepe Slovenije in jih navdušimo za stalne obiske in letovanja.

V Ljubljani sami pa bo dela čez glavo, da dostojno spravimo pod streho vse tovariše, da bo prehrana povsod na višini, cene zmernne in postrežba točna in dobra. Ljubljanski trgovci naj za kongresne dni vzorno uredijo svoje izložbe, da bodo naši gosti tudi v tem oziru mnogo videli. Večina njih se bo gotovo pojavila v naših trgovinah kot kupec, saj se s takega potovanja redko kdo vrača domov brez daril za svoje drage.

V času kongresa bomo skušali nuditi gostom tudi vpogled v slovensko kulturno delovanje in bo v ta namen potrebno sodelovanje naše opere in drame, naše filharmonije, Glasb. Maticice, slovenskega kvinteta, akademskega pevskega zbora, Narodne galerije itd.

Zasedanje banskega sveta zaključeno

Centralizem ovira gospodarski razvoj banovine

V soboto je bilo zaključeno zasedanje našega banskega sveta. Kakor druga leta, tako moramo tudi letos poudariti, da so se člani banskega sveta potrudili, da čim boljše stori svojo dolžnost in pripomorejo s svojimi predlogi k napredku banovine. A tudi sedaj moramo, kakor prejšnja leta, ugotoviti, da je moč banskih svetnikov in vsega banskega sveta mnogo premajhna in da more banski svet namesto sklepov izglasovati le resolucije. Te resolucije so v glavnem vsako leto iste, kljub temu pa ne dočakajo svojega uresničenja, ker pač centralistični sistem nalaga samoupravam vedno

nove naloge, ne daje pa jim tudi za to potrebnih sredstev. Naloga posebno dravske banovine, kot davčno nedvomno najbolj obremenjene banovine, je vedno težja. Država in občine zahtevajo od banovine vedno več, sredstva banovine pa so konstantno enaka. Banovina si mora pomagati s posojili in novimi davščinami, a tudi ta sredstva so že na tem, da bodo dosegla skrajno mejo. Položaj postaja tako vedno težji in težji in ni drugega izhoda, ko da se našim samoupravam povečajo pravice in sredstva, da centralizem ne bo še nadalje oviral razvoja banovin.

kakor je predlagal v svoji resoluciji dr. Leskovar.

Kakor prejšnja leta, tako je tudi letos zasedanje banskega sveta dokazalo, da se banski svetniki resno trudijo, da bi se zboljšalo gospodarsko, socialno in kulturno stanje naše Slovenije, da pa ne morejo doseči pravega uspeha, ker imajo samo to pravico, da odglasujejo resolucije ne pa sklepov.

Zato zaključujemo svoje kratko poročilo o zasedanju banskega sveta z zahtevo: več samoupravnih pravic ljudstvu!

Politične vesti

Posledice sestanka v Obersalbergu pri Berchtesgaden se ne bodo pokazale samo na političnem, temveč tudi na gospodarskem polju. Tako se že sedaj govori, da bosta sklenile Avstrija in Nemčija carinsko unijo. Ta pa bo dobila čisto novo obliko, da ne bi bil mogoč protest zapadnih velesil. Gospodarsko zblizanje z Nemčijo pa bo imelo za Avstrijo tudi slabe posledice. Tako je znano, da ima Avstrija proti Nemčiji zelo visoke terjatve, ki znašajo približno 50 milijonov šilingov. Nemci sedaj silijo, da bi Avstrija pristala na to, da se te terjatve plačajo z dobavo nemškega orožja. V Avstriji pa se temu upirajo, ker Avstrija tega orožja ne potrebuje, na drugi strani pa bi se njeno finančno stanje s takšno kompenzacijo zelo poslabšalo. Drugo vprašanje pa je, če se bo mogla avstrijska vlada nemški zahtevi še dolgo upirati.

Češkoslovaška vlada bo zavzela svoje stališče do novih avstrijskih dogodkov šele na svoji seji dne 22. februarja, ko bo že izdano besedilo govora Hitlerja.

2500 narodnih socialistov je bilo že izpuščenih v Avstriji iz zaporov. Hitler-Sušnikov sporazum je zopet enkrat dokazal, da je bila angleška politika zasnovana na napačnih premisi. Angleži so namreč bili prepričani, da bi povečani vpliv Nemčije v Avstriji avtomatično moral ohladiti razmerje med Nemčijo in Italijo. Zato ni Anglija neprijazno gledala na prizadevanja narodnih socialistov, da se vsidrajo v Avstriji, ker je bila prepričana, da se bo zopet ponovila italijanska grožnja z demonstrativno koncentracijo italijanskih čet na Brennerju. Dejansko so nekatere agencije tudi že poročale o dveh divizijah, ki da jih je poslal Mussolini na Brenner, a so se kasneje te vesti izkazale kot napačne. Vse kaže, da je bil med Nemčijo in Italijo glede Avstrije že preje dosežen sporazum in da je bila angleška kalkulacija napačna. V čem je bil ta sporazum, še ni znano, poroča pa se, da je Nemčija pristala na vojaško zvezo z Italijo in da je moral Hitler napraviti svoj znani udar z dne 4. februarja tudi zato, da je odpravil nasprotovanje nemških višjih oficirjev proti vojaški zvezi z Italijo.

Ker so nove razmere v Avstriji očitno neuspeh angleške politike, se zopet govori o nesoglasjih med Edenom in ministrskim predsednikom Chamberlainom. Slednji hoče sedaj na vsak način doseči sporazum z Italijo ter je v ta namen sklical za soboto sejo angleške vlade. Sklicanje seje na soboto je tem bolj pomembno, ker ob sobotah ni seje angleške vlade ter je bila zadnja seja angleške vlade v soboto pred enim letom. Na seji se je razpravljalo o Hitlerjevem govoru ter o pogajanjih z Italijo, ki so se že začela s konferenco Chamberlaina in Edena z italijanskim veleposlanikom Grandijem. Govori pa se tudi, da se je na seji angleške vlade razpravljalo o predlogu francoskega veleposlanika Corbina, ki je predlagal zaradi avstrijskega vprašanja skupno diplomatično akcijo Anglije in Francije.

Avstrijski notranji minister Seyss-Inquart se je vrnil iz Berlina z novimi zahtevami nemške vlade. Gre v glavnem za tri zahteve narodnih socialistov: da smejo nositi narodni socialisti kljukasti križ, da se jim da pravica svobodnega sestajanja in organiziranja ter da se amnestirajo vsi člani avstrijske legije v Nemčiji. S tem bi bila narodno socialistična stranka v Avstriji dejansko pripoznana in nobenega dvoma ni, da bi znali narodni socialisti to prav krepko izkoristiti.

Nasproti tem novim nemškim zahtevam pa zavzema vodstvo avstrijske patriotske fronte, edino dovoljene avstrijske politične organizacije, čisto drugo stališče. V svojem uradnem razglasu javlja vodstvo patriotske fronte, da se morejo narodni socialisti sicer sprejeti v fronto, da pa morajo pred vstopom priseči, da bodo branili avstrijsko neodvisnost. Pa-

triotična fronta tudi ne more trpeti nobenih posebnih sekcij ali front. Patriotska fronta more dopustiti samo to, da se nekateri njeni člani bolj zanimajo za nemška nacionalna, drugi pa bolj za socialna vprašanja. Tisti pa, ki bi ovirali pomirjenje z Nemčijo, bodo iz Avstrije izgnani.

Za Hitlerjev govor je vladalo v vsej politični javnosti največje zanimanje. Vsi prostori v bivši Krollovi operi, kjer zaseda nemški parlament, so bili nabito polni, ko je točno ob 13. otvoril predsednik Göring parlament ter po kratkem nagovoru podal besedo kancelarju Hitlerju.

Hitler je govoril polne tri ure ter je bil njegov govor ponovno prekinjen z odobravanjem poslancev. V začetku svojega govora je Hitler zlasti naglasil historično zaslugo narodno-socialistične revolucije, da je rešila Nemčijo iz dobe največjega ponižanja in gospodarskega propadanja. Močno je poudaril, da je bil on, Hitler, zadnji, ki je še mogel rešiti Nemčijo. Pri tem pa je nar. socialistična revolucija zahtevala manj žrtev kot vsaka druga revolucija, zlasti pa stokrat manj ko krvava boljševistična. Nato je na podlagi številkih dokazoval, kako je Nemčija gospodarsko napredovala pod njegovim režimom. Proizvodnja se je silno povečala in danes je Nemčija za združenimi državami Sev. Amerike prva država glede proizvodnje železa in jekla na svetu. Prebral je

celo vrsto številok o zvišanju proizvodnje na vseh poljih, o zvišanju narodnega dohodka ter zvišanju državnih izdatkov, pri čemer pa so se cene le neznatno zvišale, da se je splošni standard Nemcev zvišal. To zboljšanje je dosegla Nemčija brez vsake pomoči iz tujine, le s svojim delom, le s tem, ker so vsi Nemci delali. Kako se vse drugače uspeh pa bi Nemčija dosegla, če bi imela na razpolago kolonije ali surovine, kakor jih imajo druge države.

Posebej je še Hitler poudarjal, da je vrnil narodni socializem Nemcem zopet samozavest. Nemčija je danes zopet sila, ki more z uspehom braniti svoje interese. Nato je govoril o uspehih nar. socializma na kulturnem in socialnem polju ter pri tem ponovno ostro napadel razne tuje žurnaliste, ki pišejo neugodno o Nemčiji. Sploh je bil ton vsega Hitlerjevega govora zelo polemičen, zlasti proti raznim demokratičnim režimom. Posebno ostro je nastopil proti nesničam, ki se širijo proti narodno socialistični Nemčiji ter dostavil, da Nemčija teh nesnič ne bo več trpela, ker so te nevarne tudi za mir, ker morejo povzročiti proti Nemčiji takšno nerazpoloženje, da bi mogli drugi Nemčijo napasti.

Poseben del svojega govora je posvetil govorcem, ki jih širijo tuji listi, da je narodni socializem osvojl 4. februarja zunanje ministertvo in vojsko. Odkar je on zasedel oblast, je bilo vse v Nemčiji

narodno socialistično in drugače tudi biti ne more. Zato so vse te govornice nesmisel.

Nato je govoril o zunanji politiki ter se zlasti odkrito izjavil proti vsem mednarodnim konferencam in v zvezi s tem tudi proti Zvezi narodov, v katero se Nemčija nikdar več ne bo vrnila. Tu je vsaka nada odveč. Prav tako pa je poudaril, da se Nemčija svojih kolonij nikdar ne bo odrekla, temveč da jih bo zahtevala z vedno večjo odločnostjo nazaj.

Obširno je govoril proti boljševistični Rusiji. Med narodnim socializmom in boljševizmom ni nobenega kompromisa, tu je mogoč samo boj. S tem je dano tudi nemško stališče do kitajsko-japonskega konflikta ter dogodkov v Španiji. Nemčija je prepričana, da bi poraz Japonske koristil samo boljševistični Rusiji. Prav tako pa Nemčija ne more trpeti, da bi postala Španija podružnica sovjetske internacionale. Močno je poudaril Hitler tudi nemško-italijansko prijateljstvo, ki služi miru. Na koncu svojega govora se je dotaknil avstrijskega vprašanja ter naglasil, da se mora zahvaliti kancelarju Sušniku, ker je omogočil, da se je sporazum iz l. 1936. poglobil.

Pozornost je tudi vzbujalo, ko se je Hitler z veliko prisrčnostjo zahvalil bivšemu vojnemu ministru in šefu gen. štaba Fritschu za organizacijo nemške vojske. Hitlerjev govor je bil sprejet od poslancev z velikim odobravanjem.

Uradni popravek mestnega poglavarstva

Z ozirom na članek, ki ste ga priobčili v »Trgovskem listu« v ponedeljek, 14. februarja 1938, številka 19, na strani 2, v stolpcu 1., 2. in 3., pod naslovom: »Zagrebska občina za dvig tujkega prometa. A kaj se stori v Ljubljani?«, Vas prosim, da izvolite v smislu člena 26. zakona o tisku objaviti v svojem cenjenem listu sledeči uradni popravek, oziroma pojasnilo:

Program dela, kakršnega si je po navedbi omenjenega članka sestavila zagrebska občina oziroma njen turistični odbor, za bližnjo prihodnost, je ljubljanska občina že izvršila in sloni ta program na informacijah o že izvršenem delu za tujski promet, ki jih je zagrebska občina prejela v Ljubljani. Tako je Ljubljana že pred dvema leti priredila tečaj za policijske stražnike, hotelske vratarje, natakarje, avto-izvoške itd. V teh tečajih so bile vse te osebe, ki prihajajo stalno s tujci v dotiko, poučene o znamenitosti Ljubljane, ter so pridobile vse ono znanje, ki je tem ljudem spričo njihovega stalnega stika s tujci potrebno. Ljubljanski turistični odbor je priredil že dva tečaja za vodnike, enega v letu 1932., drugega v letu 1936. Te tečaje je obiskovalo skupno 30 gospodov in gospodičen, ki so imeli po večini maturo ali celo visokošolske študije. Iz teh tečajev je nastal stalen kader vodnikov, ki jih je okrog 15 in ki so posameznim tujcem in skupinam tujcev stalno na razpolago. Vsak izmed teh oseb je večš poleg materinščine še kakega tujega jezika, vsi skupaj poleg materinščine še 10 jezikov.

Turistični odbor za mesto Ljubljano je v kratkih 7 letih svojega obstoja izdal že štiri prospekte mesta Ljubljane v nakladi preko 50.000 izvodov, in sicer v francoščini, češčini, angleščini, srbohrvaščini in v esperantu. Vsi ti prospekti se vsako leto v 1000 izvodih razdele našim potniškim biro-

§ 26. tiskovnega zakona se glasi: »Urednik novim ali periodičnega spisa mora brezpogojno sprejeti ali natisniti v prihodnji številki novim ali prihodnjem spisu vsak popravek o činjenicah priobčenih v njegovem listu, ki mu ga pošlje oblastvo.«

Razsodba stola sedmorice pa pravi, da je popravek od strani oblastva glede vsebine popolnoma svoboden in ni vezan na drugo kot na pogoje § 28.

jem v inozemstvu in Putniku zaradi nadaljnje širjenja. Nova vremenska hišica v Zvezdi, orientacijska naprava na stolpu ljubljanskega Gradu, namestitev mednarodnih prometnih znamenj po mestu, markacije po Tivoliju in na Gradu, so skoraj vse delo turističnega odbora za Ljubljano. Leto za letom prireja mestna občina tudi promenade koncerte, ki jih je bilo v letu 1937. 20, in sicer na najrazličnejših krajih mesta Ljubljane. Izvajale so jih kar tri godbe in sicer Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga«, Delavska godba »Zarja« in godba Vič-Glinec. Da ti promenadni koncerti niso zastoj, se razume samo ob sebi, ker mora občina povrniti prirediteljem vsaj njihove dejanske stroške.

Kako je z večjimi prireditvami v Ljubljani? Mestna občina je priredila pred leti nekaj večjih prireditev, tako n. pr. Kraljev teden, nato pa takozvani Festival slovenskih plesov, ki sta oba v moralnem pogledu uspeła zelo dobro, ki pa nista prinesla onega obiska tujcev, kakor je bilo pričakovati in sta v finančnem pogledu pomenila za mestno občino tako velike žrtve, da si kasneje, zlasti zaradi finančnih težav, v katerih se nahaja mestna občina, takih luksuznih prireditev ni mogla več dovoliti. Mestna občina je uredila v Tivoliju s precejšnjimi finančnimi stroški pod vodstvom in po načrtih gledaliških strokovnjakov prostor za gledališke predstave na prostem. Ko pa je bil prostor urejen, se je vršilo na njem samo nekaj predstav in se naši gledališki krogi zanj niso več zanimali. Tega gotovo ni kriva mestna občina, saj je prostor vsem našim gledališčem stalno na razpolago v uporabljanje. Druge prireditve, ki jih navaja članek, za sedaj še niso izvedljive, tako zlasti ne veselica na Ljubljani, dokler ne bo Ljubljana dokončno regulirana. Ko pa bo to delo izvršeno, bo mestna občina gotovo zopet poziskovala s takimi prireditvami. Pustni korzo se je preživel, takšne zabave so se prenesle v plesne dvorane.

Kar se tiče bodočnosti, ima ljubljanski turistični odbor v načrtu, prirediti zopet primerne veselice in prireditve in bo tozadevno sklical anketo zainteresiranih krogov. Ljubljana, kakor tudi vsa druga mesta, more dati za take večje prireditve le iniciativo ter eventualno svojim finančnim razmeram primerno denarno podpo-

ro, dočim morajo organizacijo izvesti poklicana privatna podjetja in organizacije, oziroma posebni, za ta namen sestavljeni odbori.

Proračun turističnega odbora za mesto Ljubljano predvideva za prihodnje leto prispevek za Zvezo za tujski promet v Ljubljani, za izdajo reprezentativnega albuma mesta Ljubljane, za namestitev povečanih fotografij mesta Ljubljane na kolodvorih, za podporo gostilničarski obrtno-nadaljevalni šoli, za napravo reliefa današnje Ljubljane v velikem merilu, za nabavo novih prospektov Ljubljane v približno 20.000 izvodih ter

za prispevanje k prospektu za zračno linijo Gradec—Celovec, Ljubljana—Sušak. Dalje predvideva večjo vsoto za propagando v časopisih, večjo podporo Opleševalnemu odseku turističnega odbora, ki vrši vse drobno delo v svrhu estetične ureditve zunanjege lica Ljubljane. V načrtu ima ponovni tečaj za informacijo hotelskega in gostilniškega osebja ter večjo vsoto za okrog 20 promenadnih koncertov. Poleg tega se peča turistični odbor iniciativno z vprašanjem tarife avtoizvoščikov, z vprašanjem avtobusnega kolodvora v Ljubljani, z vprašanjem hotelske strokovne šole v dravski banovini ter z mnogimi drugimi načrti, ki imajo vsi namen, dvigniti Ljubljano ter jo pripraviti za tujski promet.

Turistični odbor za mesto Ljubljano se trudi, kolikor mu skromna sredstva dopuščajo, da prinese nekaj življenja v Ljubljano, vendar pa je gotovo, da ta institucija ne more storiti vsega, temveč jo mora pri tem krepko podpirati prebivalstvo, da pomaga iz provincialnega mesta ustvariti živahno tujko-prometno središče.

Kar pa se tiče prahu in čiščenja ljubljanskih ulic, pa je treba iskati krivde za način nezadostnega čiščenja pri bivših mestnih upravah, ki se vsa dolga leta niso pobrigale za to, da bi bile nabavile moderne čistilne naprave. Škropilni avtomobili, ki se jih mora še posluževati sedanja uprava, so v resnici že davno zastareli. Zato je sedanja mestna uprava pričela sistematično skrbeti za izpolnitev škropilnega parka in čistilnih strojev ter je v letošnjem proračunskem letu že nabavila najmodernejši škropilni avto z vsemi pripravami za čiščenje ulic. V nekaj letih bo tako mogoče stalno in v zadostni meri skrbeti za popolno čistočo mestnih ulic.

Z odličnim spoštovanjem
predsednik:

Dr. J. Adlešič.

Kaj pravijo naši gospodarski ljudje

Zakaj bo odložena položitev kabla Maribor—Beograd

Položitev kabla iz Maribora v Beograd je odložena za eno leto. Skeptiki dostavljajo, da se bo drugo leto ta vest ponovila. To se pravi, da bo telefonska mizerija v medkrajevnem prometu še trajala nadalje. To pa se tudi pravi, da bo šele eno leto kasneje prišla pošta do onih dohodkov, ki bi jih imela, če bi e že letos začel polagati kabel iz Maribora v Beograd.

Istčasno smo brali, da se namestavljajo velika javna dela, razne investicije in da se gradi tudi pristanišče v Ploči, o katerem pa trde primorski krogi, da nam je nepotrebno. Ali res ne bi bilo bolj pametno, če bi se marsikatera namestitev in ne posebno nujnih investicij odložila, namesto nje pa raje izvršilo tako produktivno delo, kakor je kabel med Beogradom in Mariborom. Saj to je vendar rentabilen posel, ki ne bi donesal le obresti od investiranega kapitala, temveč obresti od obresti!

Najprej najbolj nujne stvari, potem šele druge. To bi moralo biti načelo, po katerem bi se moral pri nas investirati javni denar.

Na naslov poštne direkcije v Ljubljani

Glavna pošta v Ljubljani se je začela sedaj odpirati šele ob osmih dopoldne in ne več že ob pol osmih. Zaradi tega se morejo dvigati pisma iz poštних predalov šele pol ure kasneje. Pol ure res ni mnogo, a za poslovni svet, ki se mora ravnanje po načelu, da je čas zlato, pomeni te pol ure mnogo. Zato prosimo, da se pošta začne zopet odpirati o pol osmih. Če je perso-

nala malo, naj se pa nastavi nov, saj so poštne pristojbine dovolj visoke in dovolj visok tudi čisti dobiček pošte, da res ni nobenega opravičila, če trpi poštni promet zaradi nezadostnega števila osebja!

Ali so priključeni kraji v Ljubljani ali ne?

Če kdo piše komu, ki biva na ozemlju, ki je bilo priključeno Ljubljani, potem mora frankirati pismo z 1'50 din. Dotični sicer biva v Ljubljani in poština za Ljubljano znaša samo 1 din, toda za pošto kraji iz Ježice še niso priključeni, ker spadajo še k pošti v Ježici. Mislimo, da bi bil čas, da bi se tudi pošta mogla prilagoditi novi upravni razdelitvi in da ni v ponos naše uprave, če politično priključitev k Ljubljani velja, poštno pa ne.

Kdaj bo povečana ljubljanska radijska postaja?

Na zasedanju banovinskega sveta so nekateri govorniki tudi odločno zahtevali, da se okrepi ljubljanska radijska postaja in postavi v Mariboru postranska postaja. Odveč je govoriti, kako sta obe zahtevi nujno opravičeni, saj so tako slabotne postaje, kakor so jugoslovanske, danes že prava rariteta. Zlasti nujna pa je postranska postaja v Mariboru, ker se v nekaterih krajih na Štajerskem ljubljanska postaja silno slabo sliši, da so prebivalci tamošnjih krajev skoraj prisiljeni poslušati samo tuje postaje.

Osvoboditi te kraje od vpliva tuje radijske propagande je pač že nacionalna in politična dolžnost.

Čitajte »Trgovski list«!

Denarstvo

Tečaj državnih papirjev so se zopet popravili

V petkovi številki smo na kratko poročali, da je na beograjski borzi nakrat nastala močna baisse tečajev drž. papirjev. Tako je vojna škoda padla od 460 na 444 in se kasneje popravila na 447. Besisti so torej dobro zaslužili. Blago so prodali po 460, nove obveznice pa so kupili po 444-446. Kaj je bil pravi vzrok tega padca tečajev, ni prav ugotovljeno. Nekateri trde, da je padec tečajev povzročil razpis blagajniških bonov za pol milijarde. Ta razlaga pa ne bo držala, ker je večina drž. papirjev v rokah državnih denarnih zavodov in ustanov. Kadar se drž. papirji obrestujejo tudi po 8%, taktir je apel na javnost za novo posojilo nemogoč, ker bi bilo novo posojilo za državo predrago.

Baš zato, ker so drž. denarni zavodi kupovali državne papirje tudi pri naraščajočih tečajih, so tudi drugi borzljanci kupovali te papirje in trdno računali s še nadaljnjim dvigom tečajev. Baisse je prišla zato čisto nepričakovano in večina misli, da tudi neupravičeno. »Narodno blagostanje« celo piše, da bi morala država nastopiti proti tem besističnim špekulantom, ker škodujejo širokemu občinstvu, ki je vložilo svoje prihranke v državne papirje.

Kakor hitro je baisse nastopila, so se mnogi borzljanci zbal, da bi tečaj še bolj padli in zato so hoteli s prodajo svojih papirjev ter s tem povzročiti, da so ti še bolj padli. Prodajali so v zgubo, ker so se bali še večje zgube. V tem hipu bi morala nastopiti intervencija drž. ustanov in situacija bi bila rešena, papirji bi se zopet dvignili, ker pravega razloga za padec tečajev ni bilo, zlasti še, ker je tudi na tujih borzah prevladovalo pretekli teden optimistično razpoloženje.

Da res ni bilo pravih razlogov za nazadovanje tečajev, se je pokazalo par dni kasneje, ko so se tečaj papirjev zopet dvignili. Tako se je vojna škoda popravila od 446 na 455,50-457. Popravil se je tudi 7% Blair, ki je itak najmanj nazadoval, ker ga je najmanj v rokah besističnih špekulantov. Njegov tečaj se je dvignil od 90 na 91,50-91. Tudi agrarne in begluške obveznice, ki so padle za 6 točk, so se zopet popravile. 7% investicijsko posojilo, ki je padlo na 97, je zopet doseglo svojo nominalno višino. Skratka, baisse se je nehala in splošno se računa, da bodo tečaj drž. papirjev še nadalje čvrsti.

Odlog plačil

Je dovolil kmetijski minister Kmečki hranilnici in posojilnici v Mozirju za dobo 6 let za dolgove, nastale pred 11. junijem 1937. Obrestna mera za stare vloge po 2%.

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 15. februarja se je stanje Narodne banke spremenilo takole (vse številke v milijonih din):

Zlata podloga se je povečala za 3,5 na 1.723,4. Z ozirom na naše velike nakupe zlata v Londonu bi bilo pričakovati, da se bo podloga zvišala v večji meri.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 21,1 na 438,8. Najbrž se je poleg deviz porabil tudi del kupljenega zlata za razna plačila v tujini. Znano je, da je plačala Jugoslavija 2 milijona šv. frankov v Coisse commune.

Vsota kovanege denarja se je zvišala od 389,2 na 405,0.

Posojila padajo še nadalje, zlasti menična, ki so nazadovala od 1368,0 na 1355,7. To dokazuje, da pogoji posojil Nar. banke ne ustre-

zajo več in da je treba tudi obrestno mero znižati. Lombardna posojila so narasla za 1,2 na 253,5.

Razna aktiva so se znižala od 2114,2 na 2108,6, kar bo najbrže tudi v zvezi s plačili v tujini.

Obtok bankovcev se je znižal za 29,2 na 5586,8, dočim pa so na-

rasle obveze na pokaz za 96,9 na 2770,6.

Razna pasiva so se zmanjšala za 44 na 256,9.

Skupno kritje se je znižalo od 26,52 na 26,49%.

Svetovna proizvodnja zlata je znašala v l. 1937. 35,75 milijona

unč, kar pomeni rekordno višino. V l. 1936. je dosegla zlata proizvodnja samo 33,22 milijona unč. Od leta 1933. je proizvodnja zlata na svetu narasla za 10 milijonov unč. Največ zlata se proizvaja v deželah vel. britanskega imperija, namreč 19,35 milijona unč. Vendar pa narašča proizvodnja zlata v drugih državah hitreje kakor v deželah britanskega imperija.

Par. Osijek, Zemun in Smederevo kval. 77/78/2%-3% din 162'-. Senta kval. 79/2% din 166'-. Zemun in Smederevo (srbijska) kval. 77/78/2%-3% din 153'-.
Lesno tržišče
Tendenco še vedno mlačna.
Nemška »Devisenüberwachungsstelle« v Berlinu je uredila izvoz iz Jugoslavije v Nemčijo — kot smo svoj čas že poročali — na ta način, da je določila cene, po katerih smejo kupovati uvozniki iz Nemčije les v Jugoslaviji. Naj omenimo v glavnem cene za mehki les, ki pride večidel v poštev pri izvozu našega lesa (Slovenije) v Nemčijo.
Cene notirajo na bazi 1) za les, ki se izvozi po suhem (Jesenice), 2) za izvoz lesa po morskem poti, in sicer a) za les, ki izvažajo slovenski in hrvaški kraji (Sušak) ter b), ki se izvozi iz bosanskih krajev (Sibenik).
Za les pod 1) so določene te cene: Paralelno blago, tombante, RM 33-35; konično blago, tombante, RM 30-32.
Za les pod 2. a) (Sušak): Paralelno tombante blago RM 34-36; konično blago RM 31-33.
Za les pod 2. b) (Bosna) pa so različne cene; v glavnem navajamo sledeče:
Paralelen, strogo I/III bosanski sortiment, od 10-16 cm RM 37 do 39, od 17 cm dalje pa do 46 RM.
Vse navedene cene je razumeti bodisi Jesenice, bodisi Sušak ali pa Sibenik.
Na tukajšnjem tržišču z lesom je ostal položaj slejkoprej skoro nespremenjen.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenco nestalna; promet din 4.132.953,70.

Ze v predzadnjem tednu je bilo opaziti močno rezerviranost v deviznih kupčijah, med tem ko se je to še močnejše občutilo prejšnji teden, ki izkazuje ponovno nazadovanje že itak pičlega deviznega prometa še za nadaljnjih 0,51 milj. dinarjev.

V poedinah devizah se je gibal skupni devizni promet takole:

Devize:	predzadnji teden	minuli teden
(vse v tisočih dinarjev)		
Amsterdam	265	326
Berlin	1482	1296 priv. klir.
Curij	64	371
Din. deviza	148	712 avstr. pr. kl.
Dunaj	800	694 avstr. pr. kl.
London	1425	310 priv. klir.
New York	409	388
Pariz	37	18
Praga	3	23
Trst	9	—

Kot je razvidno iz gornje razpredelnice, so se najobčutnejše zmanjšali zaključki v angleških funtih (potom privatnega kliringa), in sicer za nad 1,11 milijona dinarjev). Poleg Londona pokazujeta nazadovanje prometa še Berlin in New York. Nasprotno pa se je povečal promet v avstrijskem privatnem kliringu za skoro pol milijona dinarjev, razen tega pa še v Curihu in Amsterdamu.

Narodna banka je dnevno posredovala v Curihu in Londonu za skupno vsoto din 160.000.—

V privatnem kliringu so bili tekom minolega tedna doseženi ti-le tečaji za

avstrijski šiling:

14. februarja	din 8:52	—8:62
15. februarja	din 8:525	—8:625
16. februarja	din 8:50	—8:60
17. februarja	din 8:49	—8:59
18. februarja	din 8:48	—8:58

nemško marko:

14. februarja	din 14:30	—14:50
15. februarja	din 14:30	—14:50
16. februarja	din 14:25	—14:45
17. februarja	din 14:20	—14:40
18. februarja	din 14:22	—14:42

V angleškem privatnem kliringu je notiral funt od 14. t. m. dalje na vseh borznih sestankih dinarjev 238.—, in sicer le v povpraševanju.

Devizna tečajnica prejšnjega tedna obeležuje nestalnost tečajev skorajda vseh deviz, ki notirajo na tukajšnji borzi, izvzemši devize Curih. V poenih izražena tečajna razlika tekom zadnjega tedna znaša pri devizi: Amsterdam +0,50, Berlin +0,76, Bruselj -0,19, London -0,04, New York -0,01, Pariz -1,49, Praga -0,09, Trst -0,71. Curih je ostal nespremenjen.

Devize s primo Narodne banke	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	14. II. 2402:16	2416:76
	18. II. 2402:66	2417:26
Berlin	14. II. 1733:02	1746:90
	18. II. 1733:78	1747:66
Bruselj	14. II. 728:64	733:70
	18. II. 728:45	733:51
Curij	14. II. 996:45	1003:52
	18. II. 996:45	1003:52
London	14. II. 215:05	217:11
	18. II. 215:01	217:07
Newyork	14. II. 4258:51	4294:82
	18. II. 4248:50	4284:81
Pariz	14. II. 142:01	143:45
	18. II. 140:52	141:96
Praga	14. II. 150:88	151:98
	18. II. 150:79	151:89
Trst	14. II. 224:95	228:03
	18. II. 224:24	227:32

Efektno tržišče

Tendenco za državne efekte še čvrsta.

Izmed privatnih vrednostnih papirjev je kot običajno notirala Trboveljska premogokopna družba, in sicer najvišje v povpraševanju 16. t. m. din 230.—, a v ponudbi dne 17. t. m. din 247.—, najnižje pa za denar (14. t. m.) din 225.— in za blago (15. t. m.) din 235.—.

Prometa ni bilo nobenega, dočim je Narodna banka beležila ves minoli teden na bazi din 7700.— za denar, a din 7800.— za blago. Notice državnih efektov so bile sledeče:

	1938	din	din
7% inv. pos.	14. II.	97—	100—
	18. II.	98—	98—
8% Blair	14. II.	97—	99—
	18. II.	94—	96—
7% Blair	14. II.	92—	94—
	18. II.	90—	93—
7% Seligman	14. II.	99—	102—
	18. II.	98—	100—
4% drž. gar. agr. obv.	14. II.	51—	53—
	18. II.	51—	53—
4% agr. obv.	14. II.	58—	60—
	18. II.	59—	60—
6% begl. obv.	14. II.	90—	92—
	18. II.	87—	89—
2-5% voj. škoda	14. II.	450—	460—
	18. II.	445—	448—

Žitno tržišče

Tendenco nadalje stalna.

Promet je bil malenkosten, cene žita in mlevskih izdelkov povsem brez izpremeb. Pravtako so ostale nespremenjene notice Prizada za pšenico.

Na zadnji borzni dan so bile v Ljubljani dosežene te najnižje oziroma najvišje cene:

Žito:

	din	din
Koruza:		
umetno sušena, s kvalitetno garancijo, fco. nakladalna postaja	107—	109—
času primerno suha, s kvalitetno garancijo, franko nakladalna postaja	94—	96—
Pšenica:		
juž. banateka, 77 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	176—	178—
gor. bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	180—	182,50
Ječmen:		
62 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	135—	140—
63 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja	148—	150—
Oves:		
zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonška postaja, plačljivo proti duplikatu	137,50	140—

Mlevski izdelki:

	din	din
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	290—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	285—	290—
pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	265—	270—
pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	245—	250—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	110—	115—

pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . . . . 100— 105—

Pšenica

(cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov) fco ladja:
Tisa I (od sev. meje do vključno Curuga) kval. 79/2% din 168'-.
Tisa II (od Zablja do ustja Tise) kval. 79/2% din 167'-.
Begej kval. 79/2% din 167'-.
Tisa Kanal (od Kule do B. Gradišta) kval. 79/2% din 166'-.
Donava Kanal (od Crvenke do Bezdana) kval. 78/79/2% din 164'-.
Kanal kralja Aleksandra kvaliteta 78/79/2% din 164'-.
Bačka (Donava-Banat, Donava-Baranja) kval. 78/79/2% din 166'-.
Donava, Srem in Drava, Slavonija kval. 77/78/2% din 164'-.
Donava, Srbija kval. 77/78/2%/-3% din 158'-.
Sava (Srbija, Srem, Bosna) kvaliteta 77/78/2%/-3% din 157'-.
Od določene cene za blago fco. vlačice, se za kritje pretovornih stroškov zmanjša cena za vagonsko blago 2 dinarja od 100 kg.
Par. Pančevo, Novi Sad in Apatin kval. 79/2% din 164'-.
Par. Petrovgrad kvaliteta 79/2% din 165'-.
Koliko je vredna zaloga
Popis zaloge nam nudi možnost ugotovitve, kakšna je naša zaloga, koliko je vredna in s kakšnim uspehom smo delali v pretekli poslovni dobi. Le natančni popis in bilanca, to je primerjanje premoženja (aktiv) z obveznostmi (pasiva) pokaže, ali je trgovina napredovala ali je ostala na starem ali pa je nazadovala. Neka veletrgovina je s popisom ugotovila, da mora imeti tajne, neznane odjemalce, kateri so ji vzeli pa ne plačali kakih 600.000 din. Vsakoletno popisovanje zaloge in drugega premoženja je jako važno in bi ga moral izvesti vsak trgovec.
Običajno delajo popis (prej smo rekli inventuro, a naš novi zakon je vpeljal izraz popis) okoli novega leta. Nikjer pa ni zapisano in ne določeno, da se mora napraviti popis ravno ob novem letu. Lahko se naredi tudi kako drugo dobo, le več kot eno leto naj ne poteče med enim in drugim popisom.
Popis in bilanco je vpisati v posebno knjigo (popisnik) ali vsakokrat posebej sestaviti; v tem primeru se morajo popisi in bilance združiti in po vrsti hraniti.
Pritožbe češkoslovaške tekstilne industrije
Na zadnji seji uprave nemške zveze tekstilne industrije v Libercah se je obširno govorilo tudi o položaju čl. tekstilne industrije, ki se je označil vseskozi kot neugoden. Brezposelnost narašča od julija dalje neprestano ter opuščaajo tvornice drugo in tretjo izmenjavno. Domači trg nudi premajhno potrošnjo, izvoz pa je vedno težavnejši. Kako bodo vplivali novi davki na izvoz tekstilnega blaga, še ni mogoče reči. Tekstilna industrija se že skozi leta zama trudi, da bi javnost bolj razumela njene potrebe. Zlasti pa je izvoz tekstilnega blaga v Južno Ameriko vedno bolj težaven. Na seji so se tudi obširno navedle zahteve tekstilne industrije. Izvoz tekstilnega blaga se mora bolj pospeševati, ker je v tem tudi varna pomoč proti naraščanju brezposel-

nosti. Industriji se morajo omogočiti ceneni krediti, uvesti je treba zopet lombard za klirinške terjatve, poskrbeti je treba, da se bodo zamrzle klirinške terjatve izplačale, postopanje Narodne banke pri dodeljevanju deviz se mora poenostaviti, znižati je treba železniške prevozne stroške ter zvišati je treba odbitne postavke pri pridobitini za strojne investicije, ker se drugače konkurenčna sposobnost tekstilnih tovarnen ne more ohraniti. Na seji se je tudi ugotovilo, da so kartelne pristojbine za tekstilno industrijo previsoke in da bodo tekstilne tovarne prisiljene iz kartelov izstopiti, če se te ne bi znižale.

Kolesa, motorna kolesa
na debelo. Zahtevajte ponudbo.
Splošna trgovska družba z o. z.
Ljubljana Tyrševa cesta št. 33
(Javna skladišča)

Naročajte »Trgovski lista!«

Predavanje
prof. dr. inž. Vidmarja

Klub absolviranih trgovskih akademikov v Ljubljani priredi v ponedeljek, 21. t. m. ob 20. uri v dvorani Trgovske akademije predavanje univ. prof. dr. inž. Milana Vidmarja o temi »Med dvema dobama«. Sloves predavatelja ne samo kot znanstvenika na polju elektrotehnike ter kot šahovskega vele mojstra in pisca knjig (»Moj pogled na svet«, »Oslovski most«, »Med Evropo in Ameriko«), marveč tudi kot treznega presojevalca sodobnih gospodarskih dogajanj obeta predavanje, ki bo zelo zanimivo. K predavanju so v ljudo vabljeni vsi, ki se zanimajo za sodobna vprašanja.

mezda se je v primeri z januarjem 1937. zvišala za 1'32 na 23'74 din, pri moških pa za 1'40 na 26'42, pri ženskah pa za 1'08 na 19'50 din. V primeri z decembrom 1937. pa je skupna povprečna dnevna zavarovana mezda padla za 0'10 dinarja.

Dnevna zavarovana celotna mezda se je v primeri z januarjem 1937. zvišala za 258.295 din na 2.095.140 din, v primeri z decembrom 1937. pa je padla za 136.250 dinarjev.

Konkurzi - poravnave

Odpravljeni so naslednji konkurzi o premoženjih:

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1938

Začetek: 6. marca

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo: Zvanični biro lajpečkog sajma, Beograd, Knez Mihajlova 83/1.

in častni zastopniki:
Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Tyrševa c. 33, Telefon 27-62 in
Jos. Bezjak, Maribor, Gosposka ul. 25, Telefon 20-97

tt. »Liv«, Kov. in komanditne družbe Fr. Okorn v St. Vidu nad Ljubljano, ker ni kritja za stroške postopanja, Gospodarske zadruge v Maribo-

ru, Koroška cesta, ker je bila razdeljena vsa masa, in posestnika Franca Jenčiča v Breznem ob Dravi, ker ni pokritja za stroške postopanja.

Obnova naših cest je najnujnejša naloga!

Zahteva mariborskih avtomobilistov na občnem zboru sekcije Avtokluba

V nedeljo dopoldne je bila v veliki dvorani hotela »Orel« redna letna skupščina mariborske sekcije Avtokluba, ki jo je vodil mnogoletni zaslužni predsednik veletrgovec g. Ferdo Pinter. Poleg predsednika sta poročala še tajnik ravnatelj Sertič in blagajnik dr. Vilko Marin. Najbolj zanimiva in tehtna so bila izvajanja predsednika Pinterja, ki je v svojem poročilu posebno opozarjal na naslednje nujnosti našega avtomobilizma:

širi, ogroža naš avtomobilski promet. Treba se bo baviti z mislijo posebne doklade na kolesa, ki se bo porabila za napravo posebnih kolesarskih poti vzdolž naših cest. Morda se bo položaj zboljšal, ko bo uvedena stalna cestno-policijska kontrola. Tudi železniške nesreče na prelazih in križiščih proge in ceste so vedno številnejše. Železniška uprava bo morala take prehode primerno označiti in zavarovati, da bodo vidni tudi v noči in megli.

misel o potrebi motorizacije države, o nujni potrebi povečanja števila avtomobilov, saj so avtomobilisti tudi največji davkoplačevalci, ki poleg drugih davščin na vozilo plačujejo državi tudi za vsak prevoženi kilometer najmanj 50 par za gorivo. Narod mora spoznati, kako potreben in koristen je avtomobilizem za državo. Ob zaključku zborovanja je bila sprejeta

resolucija,

naj se novelira zakon iz l. 1908. o jamstvu za škodo, povzročeno v obratu z avtomobili, ki velja za bivše avstrijske dežele, ker je že zastarel. Občni zbor ugotavlja, da so v nemali meri krive avtomobilskih nesreč slabe ceste in torej ne gre, da bi držala država avtomobilista na eni strani z omejenim zakonom v klesčah, obenem pa bi se povečala njegova odgovornost zaradi nerešenega problema naših cest.

Trgovina in denarništvo v nazadovanju

Po končni ureditvi podatkov ljudskega štetja iz l. 1931. se je spremenila statistika prebivalstva po zaposlitvi v posameznih poklicih od l. 1921. takole:

	v odstotkih	1. 1921.	1931.
kmetijstvu	75'9	72'5	
industriji in obrtu	9'8	11'7	
urad. in svobodnim poklicem	3'5	4'6	
rentierjem in upokojencem	2'3	3'1	
trgovini in denarništvu	3'2	2'9	
prometu	2'0	2'5	
dnevničarjem	1'4	1'4	
vojski	0'5	0'3	
razno	1'4	1'5	

Industrializacija dežele je torej precej napredovala, kar je razveseljivo; manj razveseljivo pa je, da je napredovalo tudi število ljudi iz negospodarskih poklicev. Padeč v trgovini in denarništvu zaposlenih ljudi od 3'2 na 2'9 odstotka jasno dokazuje, da vsa trgovina in denarništvo nazadujeta. Še bolj se bo to pokazalo v prihodnji statistiki, saj se je l. 1931. kriza šele začela.

Stanje naših kliringov

je bilo dne 15. februarja v primeri z onim dne 8. februarja naslednje:

	15. feb.	+ ali -	v tisočih nac. valute
Pasivni kliringi:			
Švica šv. fr.	2.410	-	167
Češkoslovaška Kč	117.914	+	53
Francija fr. fr.	11.443	+	70
Belgija belga	4.708	+	1
Bolgarska (redni) din	512	-	457
Romunija din	15.557	-	304
Madžarska din	30.152	+	2.805
Aktivni kliringi:			
Italija (stari) lir	24.305	-	282
Italija (novi) lir	40.570	-	4.644
Italija (novi) din	45.185	+	8.253
Poljska din	13.307	-	591
Bolgarska (turiz.) din	412	nespr.	
Turčija din	12.097	-	112
Spanija pezeta	2.806	nespr.	
Nemčija RM	12.417	-	539

Zaposlenost delavstva v januarju

Po podatkih OUZD.

V primeri z lanskim januarjem se je število zavarovancev zvišalo za 6.299 na 88.249, in sicer se je zvišalo število moških za 4.490 na 54.131, ženskih pa za 1.809 na 34.111. V primeri z decembrom 1937. pa je število zavarovancev padlo za 5348.

Odstotek bolnikov se je zmanjšal za 0'23 na 3'08%.

Povprečna dnevna zavarovana

že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaki obleke, klobuke itd. Skrobli in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

slabo stanje naših cest,

da je vsaka beseda o tem odveč. Vsi podvigi, vse prošnje, intervencije in resolucije niso dosedaj zalegle ničesar. Nazadnje mora tudi pri nas prodreti spoznanje, da brez dobrih cest ni gospodarskega napredka države. Velika zaposlitev delavcev, velika potreba po materialu, lesu, gramozu itd. bi poživila naše gospodarsko življenje za časa gradbenih del. Dotok tujcev pa bi pozneje tvoril stalen dohodek države, prav tako pa bi se povečalo število avtomobilov, katerih imamo sedaj samo 13.000. Tudi to bi služilo živahnemu tempu gospodarskega gibanja. Obnova naših cest je najvažnejša naloga, katero si mora zastaviti naša državna gospodarska politika.

V Sloveniji bi se ceste lahko uredile z najetjem velikega posojila. Da pa to posojilo lahko dobimo, je potrebna notranja enotnost. Od dohodkov cestnega fonda bo dobila Slovenija približno 15 milijonov din. Ako nam država prepusti še nekaj drugih finančnih sredstev, ki so namenjena za javna dela, in pa trošarino na cement, bi bil tako na leto razpoložljiv znesek kakih 30 milijonov, kar bi zadostovalo za kritje anuitet primerne srednjeročnega posojila. Tudi

disciplina na naših cestah ne zadovoljuje.

Cestne nesreče se množijo, posebno takšne, kjer so žrtve šolski otroci. Otroke bi bilo treba na nevarnost motornih vozil neprestano opozarjati ter je to naloga naše šole. Zlasti bi bilo treba v šolskih knjigah takih poučnih opisov, kakor jih imajo v inozemstvu. Tudi kolesarstvo, ki se vedno bolj

Doma in po svetu

Sv. stolica je vložila, kakor poroča »Osservatore Romano«, protest pri jugoslovanski vladi, ker konordat ne bo predložil parlamentu v ratifikacijo.

Več občinskih svetnikov v Ljubljani je bilo razrešenih svoje dolžnosti, med drugim zaradi boleznih tudi bivši predsednik ljubljanskega združenja Karl Soss. Na njegovo mesto je imenovan zelo agilni član uprave ljubljanskega združenja g. Zvonko Lukič.

Kot občinski svetniki Ljubljane so bili razrešeni nadalje: industrijec Rado Hribar, ravnatelj Hip. banke jug. hranilnic Peter Klinar, odvetnik dr. Korun, rektor dr. Kušej, ključavničar A. Martinčič, posestnik Izidor Florjančič, trgovec Josip Prazen iz Most, trgovec Ivan Sever in hotelir A. Koritnik.

Na novo imenovani pa so bili: pos. Jožef Jerin, dr. Adolf Golia, univ. prof. inž. Gostiša, tes. mojster Karol Kavka, univ. profesor inž. Lobe, primarij dr. Meršol, predsednik pošt. uslužb. Penko, pek mojster Požar, dr. Henrik Steška in šef borze dela Vončina.

»Hrvatski dnevnik« je objavil

pismo posl. dr. Doboviška dr. Mačku, kateremu navaja vzroke svojega vstopa v skupščino. V glavnem naglašja v tem pismu, da mora v skupščino, da dvigne dnevnice, ker je njegov finančni položaj obupen. Prodana bi mu bila domacija in pognan bi bil v konkurz. Gesto, da se je iz političnih razlogov razšel od dr. Mačka, naj bi zato dr. Dobovišek raje opustil, svetuje zato »Hrv. dnevnik« dr. Dobovišku.

V klub poslancev JRZ je vstopilo več poslancev. Moderna nemška križarka »Emden« obišče te dni Dubrovnik ter ostane v pristanišču 10 dni.

Zagrebske »Novosti« poročajo, da se pripravlja v Zagrebu ustanovitev nove hrvatske avtonomistične stranke. Stranka bi bila absolutno na hrvatskem stališču, vendar pa v nasprotju z dr. Mačkom. Med ustanovitelji nove stranke se imenujejo: lekarnar Hudoba, odvetnik Antič, novinar Matošić, Vladko Radič, književnik Hanžeković in drugi.

Delegacija vojvodinskih gospodarskih ljudi je obiskala ministra za soc. politiko in ljudsko zdravje Cvetkovića ter zahtevala, da se ustanovi za Vojvodino poseben pokojniški zavod v Novem Sadu. Za izpraševalnega komisarja pri

POSETITE

MEDNARODNI SALON AVTOMOBILOV V BEOGRADU

OD 5. DO 15. MARCA 1938.

Največja razstava avtomobilov v Jugoslaviji. - Sodelujejo vse svetovne tovarne z znamkami in modeli, ki dosedaj še niso bili zastopani v naši državi

Pojasnila daje: Uprava Beogradskog Sajma, Beograd, Sajmište
Telefoni: 28-526, 28-802 Poštni predal 538

3. drž. izpitu na juridični fakulteti je imenoval prosvetni minister docenta dr. Vladimirja Murka.

Vsodržavna lovrska razstava je bila v soboto slovesno otvorjena v Beogradu. Lov nam daje, kakor je navedel ob otvoritvi minister za gozdove in rudnike dr. Kujundžić, naslednje dohodke: od ubite divjačine 55, od lovskih pristojbin 25, lovske zakupnine 6 milijonov din. Z indirektnimi dohodki pa pride od lova v promet 280 milijonov din.

Proračun donavske banovine za l. 1938./39. znaša 219 milijonov din, dočim je znašal lani le 139 milijonov dinarjev.

Predlog novega proračuna beogradske občine je gotov. Novi proračun izkazuje 333 milijonov din izdatkov.

V Crikvenici se je začela pod predsedstvom bana dr. Ružiča turistična konferenca, ki je v glavnem namenjena dvigu tujskega prometa v Hrvatskem Primorju.

Večje število bolgarskih poveljujočih generalov je bilo upokojenih ter na njih mesto imenovani novi. 25.000 uradnikov, ki jih je nastavila vlada Goge, je bilo te dni odpuščenih. Nekateri teh uradnikov so se naravnost proslavili s svojo koruptnostjo. Posebno žide so znali mojstrsko obrati za denar.

Iz Bukarešte pobegli sovjetski diplomat Butenko je izjavil, da je bilo dosedaj v Rusiji na smrt obsojenih in ustreljenih 36 sovjetskih diplomatov. Seveda pa je treba njegovo izjavo sprejeti z vso rezervno.

Francova ofenziva na teruelski fronti se je posrečila in so se republikanske čete umaknile iz Teruela, ki je prešel zopet v roke generala Franca.

Med sovjetsko vlado in Rimom se nadaljuje prepir, če je v Rim pobegli Butenko pravi Butenko ali ne. Rimski listi so sedaj objavili legitimacijo s sliko, ki jo je izdala romunska vlada Butenku. Sovjetski listi pa kljub temu zanikajo identičnost Butenka.

Velika letalska bitka med kitajskimi in japonskimi letali je bila nad Hankavom. Po japonskih poročilih so Japonci sestrelili skoraj vsa kitajska letala, ki so bila sovjetskega izvora. Japonci tudi trde, da se je v tej bitki izkazalo, da sovjetska letala zaostajajo kvalitativno za japonskimi. Kitajska poročila pa pravijo, da so kitajska letala sestrelila 10 japonskih letal in izgubila samo štiri.

Ruska polarna ekspedicija prof. Papanika je rešena ter sta se dva člana ekspedicije vkrcala na ledolomec »Murmanec«, dva pa na ledolomec »Taimir«.

Dobave - licitacije

Prometno - komercialni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja ponudbe za dobavo omar za vožne listke, stolov za čakalnice in nočnih omaric za tujske sobe; do 28. februarja za dobavo 60 klopi za perone. Gradbeni oddelek pa do 28. februarja za dobavo zapornice za cestni prelaz na verižni poteg.

Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 24. februarja ponudbe za dobavo trefonov in do 25. februarja za dobavo nosilcev za most.

Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 24. februarja ponudbe za dobavo raznega elektrotehničnega materiala, bakrene žice, hrastovih gredic ter jelove skorje; do 3. marca za dobavo jeklene žice.

Radio Ljubljana

Torek, dne 22. februarja. 11.00: Solska ura: Izdelajmo še nekaj jadralnih letal - (g. Miroslav Zor) - 12.00: Plošče - 12.45: Poročila - 13.00: Napovedi - 13.20: Koncert radijskega orkestra - 14.00: Napovedi - 18.00: Plesna glasba na dveh klavirjih (gdč. Silva Hrašovec in ga. B. Šaplja-Černivec) - 18.40: Judje in gospodarstvo (Fr. Terseglav) - 19.00: Napovedi, poročila - 19.30: Nac. ura - 19.50: Zabavni zvočni tednik - 20.00: Mozart: Mala serenada (plošče) - 20.20: H. Kleist: Razbiti vrč, veseloigra - 22.00: Napovedi, poročila - 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Sreda, dne 23. februarja. 12.00: Zivalski karneval (plošče) - 12.45: Poročila - 13.00: Napovedi - 13.20: Radijski šramel - 14.00: Napovedi - 18.00: Mladinska ura: Opazuj in poskušaj (prof. Adlešič) - 18.20: Plošče - 18.40: Pomen socialnih pogodb za izseljence (Jože Rozman) - 19.00: Napovedi, poročila - 19.30: Nac. ura - 19.50: Uvod v prenos - 20.00: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (Vilko Ukmar).

SLOVENSKA MATICA

V LETU

1938

Slovenska matica je književno društvo, katerega naloga je izdajati dragocene knjige domačega in tujega slovstva po izredno nizkih cenah. Član Matice postane lahko vsakdo. Pristopnine ni, letna članarina pa znaša 50 din, ki jih člani plačajo lahko tudi v obrokih. Društveni člani prejemajo vse Matične redne publikacije zastonj. Tako izda Slovenska matica v letu 1938 za svoje članenaročnike

tri izvirne knjige,

in sicer dva romana in eno znanstveno knjigo, ki imajo skupaj nad 800 strani in katerih vsaka zase že predstavlja vrednost članarine. Dosedanje člane vabimo, da obnove članarino za leto 1938 (50 din), druge pa vabimo, naj vstopijo v naše društvo, da dobe letošnje res dragocene in cenene knjige.

Za 50 Din
tri obsežne izvirne knjige

Slovenska matica izda v letu 1938. naslednje tri redne publikacije, ki jih dobe Matični člani (broširane)

za članarino 50 din:

Miško Kranjec:

KAPITANOVI

Roman

Novega Kranjčevega romana, ki bo obsegal okrog 400 strani, bodo vsi bralci veseli. Opisuje nam življenje na Kapitanovem, trdni kmetiji v Prekmurju. Z mlado Kapitanovko Agato je ustvaril Kranjec nov svojevrsten, izreden tip kmetiške žene, polne strasti, samosvoje volje in ponosa. Delo je napisano s čutom rojenega pripovednika, ki tanko prisluškuje življenju in ga podaja verno brez maličenja in patosa celo tedaj, kadar opisuje izredne značaje; bralec čuti, da je pisatelj sam eden tistih, o katerih govori in med katerimi živi. Kranjec je danes nedvomno najboljši poznavalec in oblikovalec kmetiškega življenja.

Pavle Sedmak:

KAPLAN MARTIN ČEDERMAC

Kronika — Obseg: okrog 260 strani.

Razen gornjega novega slovenskega romana izdamo letos še drugo izvorno delo novega avtorja: dramatično pisano knjigo o bojih in borbah in končni zmagi kaplana Martina, ki ves živi za vero in za svoje farane, ki jim je svetovalec in tolažnik, pa tudi njih sobojevnik, če se jim zgodi krivica. Pisatelj nam je s kaplanom Martinom ustvaril nekakega duhovniškega hlapca Jerneja. Prizori, kakor n. pr. umiranje Čedermačeve matere, kaplanova pridiga in drugi, so napisani tako mojstrsko, da imamo takih poglavij v svojem slovstvu malo. Delo odlikuje krepak jezik, dogodki se naglo vrste drug za drugim, pripovedovanje je stvarno. Avtor se je zavedal, da v tako kroniko ne spadajo lirični opisi, ampak morajo dogodki sami govoriti.

Francè Kidrič:

ZGODOVINA SLOVENSKEGA SLOVSTVA

5. (zaključni) snopič, okrog 180 strani leksikonskega formata.

S tem snopičem bo zaključena Kidričeva široko zasnovana zgodovina slovenske literature od začetka do Zoisove smrti. To delo je pač največje in najdragocenejše knjižno delo našega priznanega slovstvenega zgodovinarja, najboljšega poznavalca starejšega slovenskega slovstva. Ta snopič se bo vezal s prvimi štirimi snopiči (ki so izšli v letih 1929., 1931., 1932., 1935.) v knjigo blizu 800 strani. Ta obsežni tekst bo dolgo ostal osnovno delo o naši slovstveni zgodovini in ga ne bo mogel pogrešati nihče, kdor se zanima za nastanek in razvoj naše literature. — Temu zaključnemu snopiču bodo dodane opombe in imensko in stvarno kazalo.

O vezavi glej natančna navodila niže!

NOVE ČLANE opozarjamo, da lahko dokupijo prve štiri snopiče te Zgodovine po **znižani ceni**: vsak snopič (136 do 170 strani) stane za nove člane 24 din, vsi štirje skupaj pa 80 din. Lahko pa novi člani ta 5. snopič **tudi zamenjajo** za katero drugo knjigo iz naše zaloge v približno enaki vrednosti. V tem primeru zahtevajte cenik Matičnih knjig!

✱

VSE TE TRI KNJIGE izidejo aprila tega leta. Vsaka teh knjig že sama zase predstavlja vrednost najmanj 50 din! Člani Slovenske Maticice pa prejmejo vse te tri izvirne knjige broširane za 50 din! Član postane lahko vsakdo, treba se je le prijaviti na spodnji naslov (zadostuje dopisnica) ali pa pri naših poverjenikih, ki jih imamo v vseh večjih krajih. Pristopnine ni!

OBA ROMANA pa dobé člani-naročniki lahko tudi vezana v najfinejše platno. Doplačati je za vsako vezavo samo 12 din, torej 24 din za vezavo obeh romanov. Oba vezana romana in broširani snopič Kidričeve Zgodovine stanejo torej (članarina 50 din + veznina 24 din) samo 74 din. — Vse plačljivo tudi v obrokih.

VEZAVA KIDRIČEVE ZGODOVINE SLOVENSKEGA SLOVSTVA. S 5. snopičem, ki izide aprila, je to obširno delo zaključeno in se lahko veže. Založnica je poskrbela za originalne platnice iz najmočnejšega angleškega platna, ki je po trpežnosti enako usnju. Vezava stane 30 din, platnice same pa 20 din.

Članom zunaj Ljubljane priporočamo, da naroče samo platnice in dadó vse snopiče vezati v svojem kraju, ker bi sicer morali pošiljati vse snopiče nam in je poština za tako težko knjigo precej visoka. Ljubljanski člani pa lahko prineso vseh pet snopičev v vezavo pisarni Slovenske matice.

Natančnejša navodila glede vezave te Zgodovine bodo priložena 5. snopiču, ki ga bomo vsem dosedanjim članom poslali broširanega, priložili pa bomo po naročilu platnice. Novim članom, ki dokupijo prve štiri snopiče in žele imeti knjigo vezano, pa bomo lahko kar poslali vezan komplet z ostalima dvema romanoma.

VSE SVOJE ČLANE prosimo, da nam zagotovo najkasneje do 1. aprila sporoče, kakšno garnituro naj jim pošljemo, vezano ali broširano. POVERJENIKE pa prosimo, da nam do istega roka sporoče, koliko broširanih in koliko vezanih garnitur potrebujejo za svoje člane in koliko platnic za Kidričevo Zgodovino. Opozarjamo, da bomo letošnjih knjig tiskali le toliko, kolikor bomo dobili naročil do aprila! Zato ne odlašajte z naročilom. Zadostuje sporočilo po dopisnici.

ČLANARINO IN VEZNINO odplačajo člani lahko v rednih mesečnih obrokih, bodisi Matični upravi po poštnih položnicah, bodisi našim poverjenikom, ki jih imamo v vseh večjih krajih. Kdor želi odplačati knjige v obrokih, naj nam takoj sporoči, koliko položnic naj mu pošljemo, da začne takoj z odplačevanjem.

UPRAVA
SLOVENSKE MATICE
LJUBLJANA, Kongresni trg 7

Drugi snopič Izidorja Cankarja *«Zgodovine likovne umetnosti, III. del»* izdamo prihodnje leto.

Drugi del Melikove *«Slovenije»* se pripravlja.

Roman Franceta Beška, ki smo ga napovedovali, izdamo najbrže prihodnje leto.

Novi člani lahko dobe tudi Matične knjige iz prejšnjih let po znižani ceni. Zahtevajte cenik naših knjig!